

ضمیمه
ماهنامه تعاون

من به تعاون اعتماد دارم

بهار تعاون

آموزشی، ترویجی و اطلاع رسانی

بهره گیری از شیوه تعاونی
رضایت مردم و خیر و صلاح
جامعه را به همراه دارد.
«شهید دکتر بهشتی»

سال ۸۷، سال الگوسازی تعاون
تعاون در نگاه رییس جمهوری
نهضت تعاون در هند
کنفرانس های وزرای تعاون

جلوگیری از سوء استفاده از تعاون
جهش صندوق تعاون کشور در سال های ۸۵ و ۸۶
مدرسه تلویزیونی تعاون از اول مهر روی آنتن
شرکت تعاونی روستایی شباهنگ شهریار
واژگان مورد استفاده در بخش تعاون

شماره

۱۸

تالار فکر

(قسمت دوم)

مرحله اول: ورود ایده‌ها، طرح مسئله، درخواستها

در این مرحله ایده‌ها، مسائل و مشکلات و یا درخواستهایی که نیاز به تفکر جمعی و راهکار یابی و الگوسازی است از کانالهای سه گانه زیر مطرح می‌شود:

۱. مقام عالی وزارت
۲. خبرگان عالی و شورای راهبردی
۳. گروه مجازی (کاربران تالار فکر مجازی تعاون شامل اعضای خانواده تعاون، دانشگاهیان، اقشار مردم و آحاد اندیشمندان و متفکرین دلسوز بخش تعاون. برای این گروه علاوه بر سایت اینترنتی سایر شیوه‌های برقراری ارتباط نظیر ارتباط تلفنی با تلفن گویا وزارتخانه، ارتباط پستی و ارتباط حضوری پیش بینی شده است.)^(۱)

مرحله دوم: پرورش ایده‌ها

در این مرحله و در اتاق فکر مربوط به هر موضوع و از طریق بکارگیری شیوه‌هایی نظیر طوفان اندیشه، گروه بحث، group focus، حل مسئله و غیره نسبت به پرورش ایده‌ها و ارائه راهکارها و الگوهای خاص هر موضوع اقدام می‌شود. پرورش ایده‌ها مربوط به گروه مجازی در قالب مربوطه انجام و خروجی حاصل توسط مسوول اتاق فکر متعارف همانند خروجی مرحله اول اتاق فکر متعارف دنبال می‌شود.

مرحله سوم: پالایش و تصویب

در این مرحله طرحها، برنامه‌ها، پروژه‌ها، الگوها و اقدامات توسط گروه کارشناسان خبره تالار فکر پالایش و مورد تصویب اولیه قرار می‌گیرد. خروجی این مرحله جهت تصویب نهایی به مقام عالی وزارت ارسال و توسط ایشان (و یا شورای راهبردی تالار و یا شورای معاونین وزارتخانه حسب ارجاع وزیر محترم) مورد تصویب نهایی قرار می‌گیرد.

مرحله چهارم: تلفیق

در این مرحله طرحها و برنامه‌های تصویب شده توسط گروه تلفیق که اعضای آن شامل بخش اجرایی مربوطه، اعضای اتاق فکر مربوطه و نماینده اتاق فکر حقوق تعاون و سایر کارشناسان حسب مورد می‌باشد تبدیل به دستورالعمل، آیین نامه اجرایی، بخشنامه، راهنمای عمل، لایحه پیشنهادی به دولت و... خواهد شد و جهت اجرا به بخش اجرایی مربوطه ابلاغ می‌شود.

مرحله پنجم: پایش و ارزشیابی

به منظور نظارت بر حسن اجرا و کنترل میزان دستیابی به اهداف برنامه‌ها با همکاری اتاق فکر مربوطه و بخش اجرایی و معاونت تحقیقات، آموزش و ترویج و معاونت طرح و برنامه سازوکار پایش و ارزشیابی طراحی و اجرا خواهد شد. مراحل فوق‌الذکر در قالب نمودار (۲) آمده است.

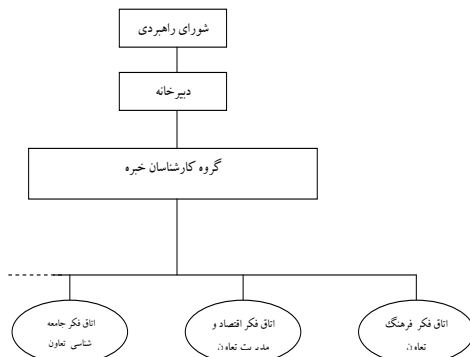
پی‌نوشت:

- ۱- در بخش تالار فکر مجازی مفصلاً در این خصوص بحث شده است.

تالار فکر تعاون در دو بخش متعارف (مستقر در وزارت تعاون) و مجازی (در قالب سایت اینترنتی اندیشه سرای تعاون) پیش بینی و طراحی شده است. در زیر ساختار و مراحل کار هر کدام از بخش‌های فوق‌الذکر به تفصیل معرفی می‌شود.

الف: تالار فکر متعارف

ماموریت و وظایف تالار فکر در قالب ساز و کار متناسب با موضوع مورد بررسی، پی‌گیری می‌شود و اساساً دارای ساختار پروژه‌ای و ماتریسی است، اما برای ایجاد هماهنگی و هدایت مناسب امور، تشکیلات حداقلی طبق نمودار ذیل ایجاد می‌شود:

توضیح اینکه اتاق‌های فکر تالار فعال در ۵ اتاق شامل فرهنگ تعاون (آموزش و ترویج)، اقتصاد و مدیریت تعاون، جامعه‌شناسی تعاون، حقوق تعاون، اشتغال و کارآفرینی در تعاون و فن‌آوری‌های نوین و تعاون ساماندهی شده است.

- شورای راهبردی با عضویت وزیر تعاون و افراد با تجربه و کاملاً آشنا با مسایل تعاون به علاوه دبیر تالار فکر تشکیل می‌شود. ریاست شورا به عهده وزیر تعاون است و سایر اعضا با پیشنهاد دبیر تالار فکر و تایید وزیر تعاون تعیین شده و به همکاری دعوت می‌شوند.

- دبیر تالار فکر از سوی وزیر تعاون تعیین شده و هماهنگی لازم برای فعالیت گروه کارشناسان خبره و مسوولین پروژه‌ها و همچنین برقراری ارتباط بین گروه مذکور با شورای راهبردی را انجام می‌دهد. دبیر خانه وظیفه تامین امکانات مورد نیاز شورای راهبردی، گروه کارشناسان خبره و مسوولین پروژه‌ها را به عهده دارد.

- گروه کارشناسان خبره متشکل از افراد صاحب نظر و متفکر در رشته‌ها و فعالیت‌های مختلف مرتبط با تعاون است که با پیشنهاد دبیر تالار فکر و تایید شورای راهبردی تعیین شده و به همکاری دعوت می‌شوند.

- در صورتی که - بنا به تشخیص گروه کارشناسان خبره - ضرورت داشته باشد موضوعی به طور مفصل مورد بررسی و پژوهش قرار گیرد، آن موضوع تحت عنوان مشخصی در قالب یک پروژه، تعریف شده و مسوول انجام آن به پیشنهاد گروه مذکور، پس از کسب نظر شورای راهبردی تعیین می‌شود.

مراحل انجام کار:

مراحل انجام کار در تالار فکر تعاون در ۵ مرحله به شرح ذیل طراحی شده است:

● مدیرکل تعاون خوزستان از واگذاری ۴۱ هزار و ۷۷۱ قطعه زمین به متقاضیان مسکن مهر در این استان خبر داد. وی افزود این تعداد متقاضی در قالب ۱۱۱۹ تعاونی مسکن به این اداره معرفی شدند.

● ۲۲ هزار نفر متقاضی استفاده از مسکن مهر در سه بخش کارکنان دولت، کارگری و مشاغل آزاد بری استفاده از مسکن مهر نامنویسی کرده‌اند و وی پیش‌بینی کرد ظرف سه ماه آینده بخش قابل توجهی از کار بررسی و شناسایی افراد واجد شرایط مشمول این طرح انجام شود.

● مدیرکل تعاون سیستان و بلوچستان گفت: تاکنون ۴۵ هزار متقاضی در شهرستان‌های مختلف این استان برای عضویت در تعاونی‌های مسکن مهر نامنویسی کرده‌اند و نیز ۲ هزار و ۹۰۰ تعاونی در این استان ثبت شده که نزدیک به یک سوم آنها در دولت نهم تشکیل شده است.

● معاون طرح و برنامه اداره کل تعاون استان گلستان گفت: اهداف راهبردی وزارت تعاون برای سال ۸۷ در ۱۴ هدف راهبردی تبیین و به ادارات کل تعاون استان‌ها و از جمله گلستان ابلاغ شده است. توسعه فرهنگ تعاون، اصلاح ساختار و قوانین تعاون، شناسایی زمینه‌های جدید با قابلیت ورود بخش تعاون و حمایت از گسترش تعاونی‌ها و توانمندسازی و افزایش بهره‌وری از جمله این اهداف راهبردی است.

● سرپرستی صندوق تعاون استان کرمان مبلغ ۷۶ میلیارد و ۵۴۰ میلیون ریال تسهیلات در بخش‌های مختلف اقتصادی به تعاونی‌ها و اعضای آنها در قالب ۱۲ فقره تفاهمنامه پرداخت نمود. وی همچنین اظهار داشت: این میزان تسهیلات پرداختی تنها ۲۵ درصد از کل تسهیلات پرداختی استان در سال گذشته می‌باشد.

● از مجموع متقاضیان مسکن مهر در آذربایجان غربی تاکنون ۳۹۸ نفر در شهرهای خوی و نقده وام مورد نیاز برای احداث واحدهای آپارتمانی را دریافت کرده‌اند.

● مدیرکل تعاون استان زنجان از ثبت نام ۳۰ هزار نفر در سطح این استان برای دریافت مسکن مهر خبر داد.

وی افزود: به دلیل کثرت متقاضیان، افراد واجد شرایط دریافت مسکن مهر از طریق انجام قرعه‌کشی در مراحل مختلف انتخاب و معرفی خواهند شد.

● مدیرکل تعاون خراسان شمالی نسبت به خرید و فروش بخش مسکن مهر در این استان هشدار داد و آن را ممنوع اعلام کرد. وی اظهار نمود: این امر تخلف است و فروشنده و خریدار از تمامی امتیازات این طرح محروم می‌شوند.

سال ۸۷، سال الگوسازی تعاون

در نگاه رییس جمهوری تعاون

نگاهی تطبیقی به رویکردهای کلان دولت نهم بیشترین انطباق مبنایی و مفهومی را با رسالتها و مأموریت‌های ذاتی بخش تعاون نشان می‌دهد. بر این اساس دکتر محمود احمدی نژاد رییس جمهوری همواره بر ضرورت توسعه فرهنگ تعاون در بین مردم و دستگاه‌های دولتی، پشتیبانی مالی و کاهش هزینه تسهیلات اعطایی به بخش تعاون تاکید دارند. ایشان در سخنان مبسوطی در جمع مسوولان وزارت تعاون، دبیران اتاق‌های تعاون و مسوولان اتحادیه‌های کشور به صراحت اعلام می‌دارند که: "ما برای توسعه عدالت نیازمند گسترش و توجه بیشتر به بخش تعاون هستیم." رییس جمهوری با اشاره به جوان بودن بخش تعاون در کشور معتقد است: "در نظر گرفتن سهم ۲۵ درصدی در بخش اقتصاد برای تعاونی‌ها در دو برنامه توسعه، نیازمند برداشتن گام‌های بلند است. . . . با توجه به اهداف اعلام شده دولت مبنی بر عدالت گستری، مهرورزی، خدمت به بندگان خدا و تعالی و پیشرفت همه جانبه کشور، تقویت بخش تعاون بسیار منطبق با این اهداف است. . . . بخش تعاون در کشور با توجه به موانع و راهکارهایی که برای آنها شناسایی کرده است، برای رسیدن به اهداف خود باید چند کار جدی را با در نظر گرفتن سایر کارها در اولویت قرار دهد."

رییس قوه مجریه در ارتباط با توسعه و گسترش فرهنگ تعاون در کشور معتقد است: "این که افراد در جامعه با توجه به شرایط حاکم بر جهان بپذیرند که بدون در نظر گرفتن سهم خود در بخش تعاون با سایر هموطنان خود دارای حق رای مساوی باشند، نیازمند کار فرهنگی است." دکتر احمدی نژاد یکی از راههای گسترش فرهنگ تعاون در کشور را تاکید بر توسعه فرهنگ آن در بین دستگاه‌های دولتی در کشور می‌داند و اعلام می‌دارد: "با توجه به جوان بودن بخش تعاون، همه سازمانها موظف هستند از آن حمایت کنند و وزارت تعاون نمادی برای این گونه فعالیت است."

"ایشان با تاکید بر ضرورت حمایت مالی از بخش تعاون و اعلام حمایت از تشکیل بانک تعاون می‌افزاید: "فعالیت‌های اقتصادی در بخش تعاون به ویژه در مناطق محروم خوب، زودبازده و اشتغال زا است و باز شدن گره امروز اقتصاد ما با حمایت از تعاونیها ممکن است."

ایشان در باب موضوع اساسی اشتغال بر این اعتقادند که "ایجاد بنگاههای کوچک یعنی به سوی عدالت رفتن و تبدیل آن به تعاونی عدالت را بیشتر محقق می‌کند" ■

از اندیشه‌های علمی برای ایجاد مدل‌های جدید تعاونی در کل کشور با همکاری دانشگاه‌ها از دانشگاه صنعتی شریف شروع شد و با توجه به سال نوآوری این موضوع به عنوان نوآوری‌های مهم بخش تعاون خواهد بود.

وزیر تعاون با اشاره به اینکه امسال وزارت تعاون در جهت اجرایی شدن سیاست‌های اصل ۴۴ آماده است، گفت: ما منتظر برگزاری جلسه مجمع تشخیص مصلحت نظام هستیم تا آخرین مرحله اجرایی شدن سیاست‌های اصل ۴۴ قانون اساسی به مرحله عمل و ابلاغ درآید.

وی همچنین در خصوص تعاونی‌های مسکن مهر گفت: آمار کلی ثبت نام مسکن مهر در تعاونی‌های مسکن حدود ۳ میلیون و ۸۵۰ هزار نفر است که از این تعداد یک میلیون و ۴۰۰ هزار نفر پالایش شده‌اند.

محمد عباسی افزود: از این تعداد برای حدود ۹۵۰ هزار نفر، زمین ثبت شده است. وی با بیان اینکه امسال وزارت تعاون آمادگی ثبت نام افرادی را که تاکنون ثبت نام نکرده‌اند، دارد گفت: در این زمینه هیچ محدودیتی وجود ندارد و دولت مصمم است که همه کسانی که واجد شرایط هستند را امسال از طریق وزارت تعاون ثبت نام و پالایش کند.

عباسی تاکید کرد: این طرح مربوط به افراد کم درآمدی است که خودشان مایل هستند در بخشی از ساخت مسکن مشارکت کنند و در این طرح مسکن ساخته شده در اختیار افراد قرار نمی‌گیرد.

عباسی بیان کرد: امسال سال الگوسازی تعاون است و در سراسر کشور به مناسبت سی امین سال پیروزی انقلاب، همه استان‌ها ۳۰ موضوع اقتصادی تعاونی را باید بررسی کرده و ۳۰ مدل در ۳۰ موضوع به شکل الگویی با همکاری مردم، تعاونی ایجاد کنند. وی افزود: هدف گذاری شده است که ۳۰ هزار تعاونی در کل کشور به این وسیله در سال جاری به مدل‌های جدید و نوآوری با تکیه بر فرمایشات مقام معظم رهبری در سال نوآوری و شکوفایی شکل بگیرد.

دکتر محمد عباسی در حاشیه سمینار مدیران کل ستادی و استان‌های وزارت تعاون در مشهد در جمع خبرنگاران گفت: امسال سال الگوسازی تعاون است و در سراسر کشور به مناسبت سی امین سال پیروزی انقلاب اسلامی، همه استان‌ها ۳۰ موضوع اقتصادی تعاونی را باید بررسی کرده و ۳۰ مدل در ۳۰ موضوع به شکل الگویی با همکاری مردم، تعاونی ایجاد کنند.

وی افزود: هدف گذاری شده است که ۳۰ هزار تعاونی در کل کشور به این وسیله در سال جاری به مدل‌های جدید و نوآوری با تکیه بر فرمایشات مقام معظم رهبری در سال نوآوری و شکوفایی شکل بگیرد.

عباسی با بیان اینکه تعمیم موضوع بنیاد توسعه کارآفرینی و تعاون استان‌ها به بینادهای کارآفرینی مراکز دانشگاهی و تشکیل تعاونی‌های دانش بنیاد نیز حائز اهمیت است، گفت: این امر در جهت گسترش فرهنگ تعاون، آشنا شدن دانشجویان با موضوعات کسب و کار و تمرین آنها برای ورود به مسائل اقتصادی جامعه و استفاده

جلوگیری از سوء استفاده از تعاون

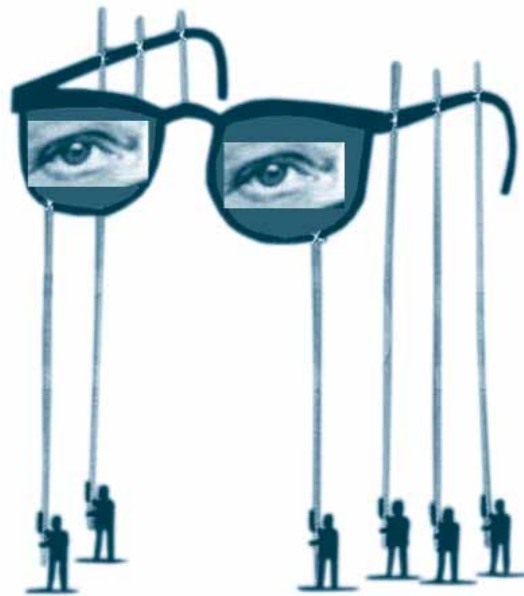

راستا ضروری است در چنین مواردی افراد و متقاضیان قبل از هر اقدامی مراتب را از طریق ادارات کل تعاون استانها و یا ادارات شهرستانها جویا شوند ■

بعد از یک دوره رکود در فعالیتهای بخش تعاون پس از دوران شکوفایی تعاونی‌ها در اوایل انقلاب و به ویژه در دوران جنگ تحمیلی؛ در حال حاضر با عنایت به شروع دور جدیدی از حیات تعاونی‌ها در کشور همراستا با رویکردها و راهبردهای کلان دولت نهم و نیز تصویب لایحه اصل ۴۴ قانون اساسی در مجلس شورای اسلامی و مزایای و جاذبه‌های ایجاد شده برای بخش تعاون؛ برخی بدنبال سوء استفاده از این موقعیت و فضای ایجاد شده بوده و در سایه کم‌اطلاعی و ناآگاهی مردم شریف در صدد بهره برداری از این فضا می‌باشند. و در این خصوص شاهد برخی آگهی‌های مشکوک از سوی این افراد در روزنامه‌های کثیرالانتشار می‌باشیم

فلاذا در راستای اجرای بند ۱۸ ماده ۶۵ قانون تعاون جمهوری اسلامی ایران وزارت تعاون مصمم به برخورد قاطع با سودجویان و سوء استفاده کنندگان بوده و در این

جهش صندوق تعاون کشور در سال‌های ۸۵ و ۸۶

با بررسی بعمل آمده در خصوص مجموعه عملکرد این موسسه در سال گذشته، خوشبختانه صندوق تعاون در شاخص عملکردی ضمن تحقق کلیه برنامه‌های سال ۸۶، در تمام زمینه‌ها از رشد قابل توجهی برخوردار بوده است به نحوی که در همه بخش‌ها نسبت به برنامه‌های پیش بینی شده به لحاظ عملکردی جلوتر بوده است.

حذف آئین نامه و بخشنامه‌های زائد اداری در جهت تسهیل و تسریع سازی فرایند خدمات رسانی، نظارت جدی بر مراحل پرداخت تسهیلات اعتباری، اجرای آموزش جامع علوم بانکی و

بانکداری، بازرسی به شیوه نوین و جدید در سطح ستاد، سرپرستی و شعبه کمک در جهت اجرای طرح مسکن مهر، توسعه شعبه کاهش مطالبات معوق و تقلیل نسبت مانده معوقات به تعهدات و حرکت در مسیر بانکداری الکترونیکی در سال ۸۶ از جمله موارد اقدامات این موسسه بوده است که با توجه به شرایط در پیش رو در سال جاری و تغییر به سمت تبدیل شدن به بانک توسعه تعاون و تشکیل صندوق ضمانت مسلماً نیازمند به تلاش و جدیت بیشتر با بهره گیری از خلاقیت‌ها و ظرفیت‌های موجود توأم با نوآوری و ابتکار عمل برای شکوفائی و رسیدن به چشم انداز بیست ساله می باشد.

سرمایه صندوق تعاون

طی سالهای ۸۵ و ۸۶ به بالغ بر ۴۸۳ میلیارد ریال افزایش یافته است.

دریافتی‌های ناشی از وصول چهار درصد حق تعاون و آموزش طی سالهای ۸۵ و ۸۶ با رشد ۱۱۷ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل بالغ بر ۱۰۲ میلیارد ریال بوده است.

تسهیلات اعتباری

طی سالهای ۸۵ و ۸۶ با بررسی و کارشناسی تعداد ۷۴۴۵۵

فقره پرونده با ۱۶۱ درصد رشد به بیش از ۶۳۶۱ میلیارد ریال رسیده است.

محل تصویب تسهیلات پرداختی

سهم مصوبات ستاد از ۶۷ درصد در سالهای ۸۳ و ۸۴ به ۳۳ درصد در سالهای ۸۵ و ۸۶ کاهش یافته است.

دوره باز پرداخت

مقایسه دوره زمانی بازپرداخت تسهیلات اعتباری طی سالهای ۸۵ و ۸۶ با سالهای ۸۳ و ۸۴ بیانگر این مطلب است که تسهیلات کوتاه مدت از ۱۳۱ درصد رشد، تسهیلات میان مدت از ۱۹۱ درصد و بلند مدت از ۴۰۳ درصد رشد برخوردار بوده است.

حفظ اشتغال موجود و ایجاد مشاغل جدید

اعطایی طی سالهای ۸۵ و ۸۶، تعداد اشتغال ایجاد شده به میزان ۳۰۰۹۳ نفر و حفظ اشتغال موجود نیز بالغ بر ۷۳۸۴۹ هزار نفر بوده که با تحقق این تعداد، ایجاد اشتغال نسبت به مدت مشابه ۸۸ درصد رشد و حفظ اشتغال به میزان ۸۶ درصد رشد داشته است.

مانده تعهدات و مطالبات معوق

نسبت مطالبات معوق از ۲۷ درصد در پایان سال ۸۴ هم اکنون به ۱۱/۶ کاهش یافته است.

ضمن آنکه طی سالهای ۸۳ و ۸۴ که به میزان ۲۵۰ میلیارد ریال از مطالبات معوق وصول گشته بود این رقم بارشد ۲۰۸ درصدی طی سالهای ۸۵ و ۸۶ بالغ بر ۷۷۰ میلیارد ریال گردیده است.

توسعه شعب

در حال حاضر این موسسه دارای ۳۰ سرپرستی می باشد که همگی طی سالهای ۸۵ و ۸۶ تاسیس شده اند و هم اکنون دارای ۳۴۰ شعبه می باشد که ۵۲ شعبه طی سال ۸۶ و ۲۸ شعبه در سال ۸۵ راه اندازی شده است.

به اعتقاد ما:

توجه به کارآفرینی و ایجاد توسعه آن گام مثبتی در جهت ایجاد فضای مناسب جهت توسعه، افزایش منابع ملی، کاهش نرخ بیکاری، تعادل ساختاری و توسعه در شهرها و روستاها و در نتیجه تحقق عدالت اجتماعی خواهد بود.

دانشگاه‌های نوین در چشم‌انداز جهانی آموزش عالی برای قرن بیست و یکم، از دیدگاه یونسکو:

"جایگاهی که در آن، مهارت‌های کارآفرینی در آموزش عالی به منظور تسهیل قابلیت‌های دانش‌آموختگان و تبدیل آنها به ایجاد کنندگان کار، توسعه می‌یابد."

دانشگاه از نظر بخش اجرا:

● دانشگاه صرفاً مکانی برای یادگیری برخی آموزه‌های نظری نیست؛ بلکه علاوه بر آن بایستی دانش‌آموختگانی را به جامعه ارائه دهد که دانش را در کنار پژوهش‌های کاربردی به خدمت گرفته و با نوآوری، کار می‌آفرینند.

● تک جاده‌ی موجود برای رسیدن به توسعه‌ی صنعتی و اقتصادی پایدار، همانا پدیده‌ی "دانشگاه کارآفرین" است.

در دانشگاه کارآفرین:

فعالیت‌های کارآفرینانه با هدف ارتقای عملکرد ملی و منطقه‌ای و نیز کسب مزیت‌های مالی برای دانشگاه، اعضای هیأت علمی، دانشجویان و کارمندان آن صورت می‌گیرد. همچنین تلاش می‌شود تا پژوهش‌های دانشگاهی با هدف کاربرد در صنعت انجام پذیرد.

معاون وزیر تعاون خبر داد

مدرسه تلویزیونی تعاون از اول مهر روی آنتن

معاون وزیر تعاون هدف اصلی اجرای این پروژه را توسعه فرهنگ تعاون در میان آحاد جامعه از یکسو و کارآمد نمودن هر چه بیشتر آموزش‌ها در بخش تعاون دانست و تصریح کرد: یک میلیون ارکان و بیست و سه میلیون عضو در تعاونی‌های کشور نیازمند آموزش روزآمد هستند که دیگر با روش‌های سنتی نمی‌توان پاسخگوی این حجم بود. دکتر حسینی‌نیا همچنین از پخش برنامه مدرسه تلویزیونی تعاون از ابتدای مهرماه سال جاری خبر داد.

با شکل‌گیری مدرسه تلویزیونی تعاون آموزش هدفمند اعضا و ارکان تعاونی‌ها روزآمد و مؤثرتر خواهد شد. دکتر غلامحسین حسینی‌نیا با اعلام این خبر افزود: طی قراردادی که فی‌مابین معاونت تحقیقات، آموزش و ترویج وزارت تعاون با شبکه آموزش سیما منعقد گردید از این پس آموزش بخش تعاون در حوزه‌های مختلف از مسایل حقوقی تا مدیریت بازار و دیگر عناوین بصورت برنامه‌های تلویزیونی تولید و پخش خواهد شد.

۲۰. تعاونیهای مصرف، نقش آفرینان اصلی کشورهای خود هستند، از جمله مورد اروپا گروه تعاونی به عنوان بزرگترین تعاونی مصرف انگلستان و ایرلند شمالی، ۶۸۰۰۰ نفر را در تمامی شعبه های خود به کار گمارده است که شامل فروشگاههای عرضه مواد غذایی، بانک، بیمه، خدمات سوگواری و عزاداری، کشاورزی و دامداری و خدمات دارویی و داروخانه می شود. در سوئد، تعاونیهای مصرف ۱۷/۵ درصد بازار را به خود اختصاص داده اند. تعاونی میگو، که بزرگترین سوپر مارکت تعاونی زنجیره ای در سوئیس می باشد، ۷۹۰۰۰ نفر کارمند دارد. تعاونیهای مصرف مجارستان ۱۴/۴ درصد نیاز کشور به مواد غذایی و خرده فروشی عمومی را عهده دار هستند و در دانمارک، ۳۷ درصد بازار در دست تعاونیها است. در آسیا، ژاپن دارای نهضت تعاونیهای مصرف بسیار بزرگ و توسعه یافته ای با بیش از ۱۴ میلیون عضو است و در سال ۲۰۰۳، تعاونیهای خرده فروشی به تنهایی، رکورد گردش مالی ۲/۵ تریلیون یین، معادل حدود ۲۱ میلیارد دلار آمریکا به ثبت رسانده اند.^(۱) در سنگاپور، تعاونیهای مصرف ۵۵ درصد درآمد سوپرمارکت ها را از آن خود کرده اند، در حالیکه تعاونیهای مصرف کویت حدود ۸۰ درصد تجارت ملی خرده فروشی را در اختیار دارند.

۲۱. سایر تعاونیهایی از این دست، شامل تعاونیهای مسکن و عمران و برق و تسهیلات عمومی نیز به ایجاد اشتغال کمک می کنند. تعاونیهای مسکن و عمران، به طور مستقیم از طریق ساخت و ساز و تعمیر و نگهداری تسهیلات ساختمانی اشتغالزایی می کنند. آنها همچنین بهبود و گسترش زیر ساخت ها همچون جاده ها، آب و زمین بازی را ارتقا بخشیده و تسهیل می کنند و بدین شکل اشتغال بیشتری ایجاد می شود. ■

پی نوشت:

۱. اتحادیه تعاونیهای مصرف ژاپن ۲۰۰۳.

تعاونی های تولید فرآورده های لبنی در هندیکه از حوزه های عملیاتی تعاونی است که ۷۵ هزار تعاونی محصولات لبنی را با ۱۰ میلیون نفر عضو تحت پوشش دارد. این شرکتها جزء بزرگترین و موفقترین شرکتهای تجاری در هند بوده و سالیانه بیش از یک میلیارد دلار درآمد عاید اعضای خود می کنند. کشاورزان ایالت گجرات حدود ۵۰ سال قبل، جهت اعتراض و مقابله با روند تعیین قیمت های ناعادلانه از سوی شرکت های خصوصی در بمبئی، تعاونی های روستایی را ایجاد کردند. بتدریج این تعاونی ها به شکل اتحادیه های منطقه ای درآمد که با فرآوری و بازاریابی تولیدات خود ضمن ایجاد درآمد و سود مناسب برای اعضاء آنها را در فرایند بازاریابی محصول خود از طریق بازپرداخت مبلغی از سود به تعاونی مشارکت می دادند. این تعاونیها تحت نظارت هیئت ملی توسعه محصولات لبنی فعالیت نموده و در حال حاضر از طریق فدراسیون تعاونی بازاریابی شیر، به یکی از بزرگترین تولید کنندگان شیر در دنیا تبدیل شده اند و در بیش از ۸۰۰۰۰ روستا خدمات خود را ارائه می نمایند. ■

بر ۴۰ میلیارد ریال تهیه و توزیع کالاهای مصرفی از جمله لوازم خانگی، مواد غذایی بسته بندی شده، کود و سم، بذر، ادوات کشاورزی، وسایط نقلیه، مواد سوختی و خرید محصولات کشاورزی، احداث سه درمانگاه، ۷ مدرسه دخترانه و پسرانه و پرداخت کمک های نقدی و غیرنقدی به ورزشکاران و دانش آموزان نمونه، احداث انبار کالای ۵ هزار تنی، سردخانه صد تنی، ساختمان اداری، فروشگاه مصرف واحدهای بوجاری و بسته بندی شرکت تعاونی روستایی شباهنگ در هفته کشاورزی سال ۱۳۷۹ به عنوان تعاونی برگزیده کشور معرفی شد. ■

جایگاه بخش تعاون را در دسترسی به اهداف سند چشم انداز چگونه ارزیابی می کنید؟

بر اساس سند چشم انداز، جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴ هجری شمسی کشوری است توسعه یافته با جایگاه اول اقتصادی، علمی و فناوری در سطح منطقه؛ جامعه ایرانی در این افق به گونه ای مشخص شده است که فعال، مسئولیت پذیر، دارای انضباط و روحیه تعاون باشد؛ علاوه بر این عدالت اجتماعی، فرصتهای برابر، توزیع مناسب درآمد از ویژگی های دیگر مرتبط با بخش تعاون است که در سند چشم انداز مورد توجه قرار گرفته است. بر اساس این سند ایفای نقش مؤثر بخش تعاون در مواردی نظیر:

- دستیابی به عدالت اجتماعی، سلامت، رفاه، فرصتهای برابر، توزیع متناسب درآمد.
- افزایش روحیه تعاون، مسئولیت پذیری.
- رشد پرشتاب و مستمر اقتصادی کشور.
- ارتقاء درآمد سرانه کشور.
- دستیابی به اشتغال کامل در کشور مد نظر قرار گرفته است. ■

نهضت تعاون در آسیا

نهضت تعاون در هند

محصولات کشاورزی، تولید و توزیع انواع کود شیمیایی، تولید نیشکر، مسکن، بانکداری و تولید و بازاریابی شیر و انواع محصولات لبنی بسیار قابل توجه و چشمگیر بوده است حضور فعالی دارند. عمده مسائلی که تعاونیهای کشور هند، وجود زیرساخت های ضعیف، فقدان برنامه های مدیریت کیفیت، وابستگی بیش از حد بخش تعاونی به دولت، وجود اعضای منفعل در تعاونیها، فقدان سیاستها و خطی مشی های قوی در زمینه مدیریت منابع انسانی، نادیده گرفتن حرفه ای گرایی در کار و برگزاری انتخابات بصورت ضعیف، فقدان یک سیستم ارتباطی قوی و کمبود استراتژی های ترویجی مناسب برای ارتقاء تصویر تعاونیها در اذهان عمومی مردم است. تعاونی های هند در دو حوزه تولید فرآورده های لبنی و بانکداری نقش بسیار فعال و موفق دارند.

تعاون از جمله بخشهایی است که در هند بخوبی جا افتاده و شرکت های تعاونی به شکل گسترده ای در سراسر این کشور تشکیل شده اند. در حال حاضر این نهضت شبکه ای از ۲۴۹،۵۲۸ تعاونی را که تعداد اعضای آنها به بیش از ۲۲۸ میلیون نفر می رسد در بر می گیرد و سرمایه در گردش این تعاونیها نیز رقمی معادل با ۳۳۵،۵۶۴،۲۸ میلیارد روپیه را شامل می شود. بر طبق آمارهای موجود حداقل یک چهارم این تعاونیها از نوع تعاونیهای کشاورزی روستایی هستند یعنی تقریباً در هر روستای هند حداقل یک شرکت تعاونی وجود دارد. شرکت های تعاونی هند در حوزه های مختلف نظیر تولید، فرآوری، بازاریابی، توزیع، خدمات و بانکداری، در تولید و بازاریابی محصولات کشاورزی نظیر انواع حبوبات، ارائه سیستم های قیمت گذاری حمایتی برای

معرفی

شرکت تعاونی روستایی شباهنگ شهریار

آغاز کردند که امروز پیشتر از تعاونی روستایی خوانده می شود. ثمر این تلاش فراهم شدن سرمایه ای بالغ بر ۱/۲۵۸/۰۰۰/۰۰۰ ریال است که با مشارکت ۲۶۴۴ نفر عضو در ۱۱ گروه فعال کاری، قرار گرفته است.

فعالیت ها: احداث مجتمع فرهنگی- ورزشی شباهنگ در مرکز شهرستان شهریار (اعتبار مصوب برای اجرای این پروژه بالغ بر ۱۲ میلیارد ریال است که شرکت مذکور آن را تأمین کرده است). اخذ وام از تبصره های مصوب و اقدام به گرفتن وام و توزیع آن بین اعضای تعاونی، تأسیس صندوق قرض الحسنه در ۸ روستای تحت پوشش با سرمایه ای بالغ

این شرکت در زمان تشکیل صندوق های روستایی (سال ۱۳۵۲) با ادغام ۶ شرکت تعاونی روستایی تأسیس شد. سرمایه شرکت در زمان ثبت مبلغ ۳/۷۰۰/۰۰۰ ریال بود. در نیمه اول سال ۱۳۶۴ اعضای شرکت با انتخاب جمعی از جوانان روستایی شهریار به عنوان هیات مدیره و مدیرعامل دوره جدیدی از فعالیت را

اخبار بین الملل

موضوع اشتغال روستایی در دستور کار سازمان بین المللی کار قرار گرفت و گزارش جدیدی با عنوان "ارتقای اشتغال روستایی برای کاهش فقر" در نشست سالانه سازمان بین المللی کار (ILO) که در ماه می سال جاری برگزار شد، مطرح گردید.

هدف معرفی هر چه بیشتر تعاونی ها به عنوان یکی از نهادهای اصلی فعال در جوامع روستایی و تأثیر عمیق آنها بر اشتغال و رشد اقتصادی بود.

در گزارش این نشست، ابتکارات و اقدامات موفق تعاونیها در بخش تولیدات کشاورزی، ظرفیت سازی برای تأمین منابع روستایی، خدمات اجتماعی، تأمین خدمات آب و برق و تلفن و گردشگری روستایی ذکر شده است. هر چند گزارش تنها به یک توصیه سیاستی با موضوع "ارتقای فضای مناسب تجاری برای کسب و کار پایدار و از جمله برای تعاونیها" بسنده می کند.

اعضای اتحادیه بین المللی تعاون به منظور تضمین توسعه پایدار تعاونی ها از دولت، اتحادیه های ملی تجاری و تشکل های کارفرمایی خواهند خواست تا خدمات تعاونی ها به توسعه روستایی را به رسمیت شناخته و سیاست هایی را برای کمک به رشد شرکت های تعاونی در سراسر جهان تدوین نمایند.

جوانان آینده ساز تعاون در دنیای کربنی

ششمین کنفرانس جوانان آینده ساز تعاونی ها و مطالعات موردی مربوط به آن طی روزهای ۲ و ۳ ژوئن سال جاری در شهر ونکوور کانادا با عنوان "زندگی در دنیای بدون کربن" برگزار خواهد شد.

تعاونگران جوان از کشورهای گوناگون، بهترین روش های تعاونگری و فعالیت پایدار را در این کنفرانس تبادل خواهند نمود. و راه حل هایی ارائه خواهند کرد.

کارگردآوری مقاله ها و داستان ها برای تألیف دومین جلد

کتاب "احیای تعاونی ها به دست جوانان" همچنان ادامه دارد. تاکنون بیش از ۲۵ مقاله از آرژانتین، کانادا، کلمبیا، کوبا، هند، نیجریه، اسپانیا، انگلیس و آمریکا دریافت شده است. ارسال مقالات مناسب موضوع کنفرانس همچنان ادامه دارد و عناوین زیر پذیرفته می شود.

- مطالعات موردی تعاونی های فعال به دست و برای جوانان؛

- برنامه های خاص برای اعضای جوان تعاونیها؛

- مقالات مربوط به موضوعات تعاونی یا فکرهای تعاونی؛

- منابعی که یک تشکل می تواند برای توسعه تعاونی یا شناخت نهضت تعاون از آن استفاده نماید.

برای اطلاعات بیشتر به پایگاه اینترنتی <http://bcics.uvic.ca/youthzone> مراجعه شود.

لازم برای پیشرفت اقتصادی هستند که عبارتست از مقصد مشترک و اطمینان. از این رو تعاونی ها برای توسعه کشاورزی در حمایت از نیازمندان و محرومان بسیار حیاتی می باشند.

در این نشست، مقامات آی.سی.ای راه های ارتباط هر چه بیشتر با بانک جهانی در راستای توسعه تعاونی ها را جستجو کردند. حدود ۱۰٪ پروژه های بانک جهانی در حمایت از تعاونی ها طراحی شده است. گزارش اخیر بانک جهانی تعاونی ها را بیش از گذشته به کشورها معرفی و اقبال دنیا از تعاونیها را دو چندان خواهد کرد. بانک جهانی از آی.سی.ای خواست تا برای اجرای کامل گزارش با یکدیگر همکاری کنند.

کنیا: نظارت بر تعاونی های اعتبار

دولت کنیا به تازگی اعلام نموده است که قصد دارد سازمانی ناظر بر فعالیت شرکت های تعاونی اعتبار و پس انداز در کشور ایجاد کند. وظیفه سازمان مذکور مراقبت از بخش تعاونی اعتبار و پس انداز با سرمایه ۱۵۰ میلیارد شیلینگ در برابر سوء مدیریت، اختلاس و رشوه گیری است. همچنین قانون شرکت های تعاونی اعتبار و پس انداز در دست بررسی و اصلاح است تا زمینه ساز ایجاد سازمان مذکور باشد.

قانون یاد شده پس از تأیید وزارت دادگستری به مجلس کنیا تقدیم می شود. به گفته مقام مسئول توسعه و بازاریابی تعاون کنیا، هدف ایجاد سلامت و پویایی هر چه بیشتر در بخش تعاون است. وی همچنین اعلام نمود که ایجاد این سازمان، بخشی از راهبرد دولت برای اصلاح بخش مالی کشور، ثبت، قانونگذاری و نظارت بر تعاونی های اعتباری و حصول اطمینان از این مطلب است که افراد برای دریافت وام نیازی به رجوع به بانکهای بازرگانی غیر تعاونی ندارند. بخش تعاونی های اعتبار و پس انداز کنیا بیش از ۱۷ درصد کل سپرده های کشور را در اختیار دارد و با اقبال گسترده مردم به این بخش به دلیل پایین بودن میزان بهره وام ها مسیر توسعه را به سرعت خواهد پیمود ■

نقش حیاتی تعاونی ها در توسعه کشاورزی

هیأت مدیره اتحادیه بین المللی تعاون با مقامات بانک جهانی در واشنگتن دی.سی. آمریکا ملاقات کردند و در خصوص گزارش توسعه جهانی سال ۲۰۰۸ با موضوع "کشاورزی برای توسعه" و شناسایی راه های اجرای توصیه های مربوط به نقش تعاونی ها در پرورش تعاونی ها برای کشاورزی در سراسر جهان به گفتگو پرداختند.

بر اساس یکی از یافته های مهم بانک جهانی در پژوهش صورت گرفته، رشد بخش کشاورزی ۲ تا ۴ برابر مؤثرتر و کارآمدتر از رشد سایر بخش ها بوده است و بدین شکل کشاورزی به بخش بنیادین برای روبرویی با فقر مطرح می شود. در این گزارش به رشد سریع تعاونی ها از اوایل دهه ۸۰ به این سو اشاره شده است.

بانک جهانی، نهادهایی چون تعاونی ها را از این بُعد به رسمیت می شناسد که حضور آنها در بازار به کاهش هزینه معاملات منجر می شود و به نیازهای در حال تغییر و تحمیل شده از سوی بازار پاسخ می دهند. تعاونی ها به تثبیت قدرت بازار کمک می کنند. تعاونی ها واجد عناصر

تعاون در تحلیل رسانه ها

همزمان با روزهای برگزاری نمایشگاه بین المللی کتاب تهران روزنامه ها موضوعات مرتبط با تعاون را از نظر دور نداشتند.

روزنامه اقتصاد پویا به نقش تعاونی ها در توسعه اجتماعی و اقتصادی پرداخت و اشار کرده که این مسئله بویژه در دو دهه گذشته مورد توجه تمامی کشورهای جهان قرار گرفته است و با گرفتن تعاونی ها و توانمند شدن آنان تأثیر و نقش بسیار مهمی در اقتصاد بویژه اقتصاد دولتی کشور دارد و اثرهای آن در کوچک سازی دولت بسیار مهم خواهد بود. اجرای راهبرد کوچک سازی و توانمند سازی دولت برای نظارت بر اقتصاد در میان کشورهای در حال توسعه امری ضروری است که نمونه بارز اتخاذ این راهبرد در کشور، ابلاغ سیاست های اصل ۴۴ قانون اساسی توسط مقام معظم رهبری و واگذاری ۲۵ درصد اقتصاد به بخش تعاونی است. اقتصاد پویا در این تحلیل می افزاید که باید توجه داشت برای این راهبرد می بایست طی زمان مشخص با برنامه ریزی منسجم بتدریج از نقش اجرایی دولت در اقتصاد کاست و به نقش نظارتی و تسهیل گری آن افزود.

در روزنامه حزب الله در ارتباط با طرح زمین های ۹۹ سال اینگونه آمده است که

مشکلی که طرح اعطای زمین های ۹۹ ساله دارد این است که ارتباط آن با شهرداری قطع است و معلوم نیست که سیاست های شهرسازی کجا پیاده می شوند و این امر برای دولت که تصمیم گیر است مشکل آفرین است.

جهان اقتصاد با عنوان تعاونی های زنان، جایگاهی برای افزایش توان اقتصادی این قشر به این موضوع اینگونه پرداخته که امروزه مسئله اشتغال زنان به عنوان یکی از مهم ترین مسائل اجتماعی و اقتصادی، اهمیت فوق العاده ای یافته است. بویژه با توجه به ساختار جمعیت از نظر نوع جنسیت و در نظر گرفتن نقش های مختلف اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی برنامه ریزی دقیق برای استفاده بهینه از امکانات، توانمندی ها و شکوفایی استعداد های بالقوه آنان لازم و ضروری است.

در این تحلیل بخش تعاون مسیری مناسب برای این ساماندهی معرفی شده که از طریق تقویت فرهنگ مشارکت مردمی زمینه ای مناسب برای ایجاد اشتغال در کشور ایجاد کرده است، در ادامه اینگونه آمده است که ایجاد تعاونی ها خاص زنان، مشارکت پویایی آنها را در رشد اقتصادی تضمین می کند ■

دیدگاه‌ها و انتظارات برنامه‌ای از بخش تعاون

مسئولیت‌هایی را متوجه بخش تعاون کرده است این دو اصل عبارتند از:

اصل ۴۳ (تأمین شرایط و امکانات کار برای همه به منظور رسیدن به اشتغال کامل و قراردادادن وسایل کار در اختیار کسانی که قادر به کارند ولی وسایل کار ندارند در شکل تعاونی، با رعایت اصل جلوگیری از تمرکز ثروت در دست افراد و گروه‌های خاص و اصل جلوگیری از کارفرمایی مطلق دولت) و اصل ۴۴ (ایفای نقش بخش تعاون بعنوان یکی از پایه‌های سه گانه نظام اقتصادی جمهوری اسلامی با رعایت قوانین اسلامی).

همانگونه که ملاحظه می‌گردد وظایفی شامل ایجاد اشتغال و مهیا سازی زمینه های شغلی جدید؛ کاهش عوارض فعالیت بخش خصوصی و دولتی و جبران خلاهای این دو بخش از این گونه اند ■

وظایف محوله به بخش تعاون با رویکرد های دوگانه مقطعی یا تداومی بوده و توسعه کمی- کیفی و ساختاری- کارکردی بخش تعاون از انتظارات آن بزرگواران می‌باشد. از طرف دیگر جهت ارایه تصویری روشن از روند فعالیت وزارت تعاون، می‌بایست در گام نخست اقدام به تشریح منظومه‌ای و سلسله مراتبی، وظایف و مسئولیت‌های وزارت و بخش تعاون در قانون اساسی، چشم انداز جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴، راهبردهای کلان دولت نهم، برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور، سیاست‌های کلی برنامه چهارم توسعه و سیاست‌های اصل ۴۴ قانون (ابلاغی مقام معظم رهبری) گردد.

۱- تعاون در قانون اساسی

دو اصل از اصول قانون اساسی صراحتاً وظایف و

همانگونه که ملاحظه می‌گردد؛ بررسی دیدگاه‌ها و انتظارات بزرگان نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران در مقاطع زمانی گوناگون نشان دهنده اهمیت کارکردها و

واژگان مورد استفاده در بخش تعاون

به نظر ایشان اساس نهضت تعاونی پیشرفته در این خلاصه می‌شود که تعاون به عنوان پدیده‌ای متشکل از عناصر اقتصادی کوچک و متوسط که در آن صورت اصل عضویت اختیاری حاکم است. ضمن رعایت حقوق فردی، هدف‌های اجتماعی خاصی را به صورت گروهی و دسته جمعی دنبال می‌کند و در عین حال سیستم اقتصاد باز را در قلمرو خویش دخالت نمی‌دهد.

■ تعاون در اصل، یاری رساندن و همکاری چند نفر که دارای نیاز مشترک هستند و مشارکت اجتماعی و عمومی برای رفع نیازهای مشترک خود را دارند و دارای اهدافی چون رفاه اجتماعی، توسعه، عدالت اجتماعی، تعالی ارزش‌های اخلاقی، جلوگیری از سودجویی مفرط و بهبود شرایط زندگی است.

■ تعاون به معنای همکاری به منظور تأمین سعادت یا منافع متقابل است.

■ تعاون در حقیقت بیش از کار و زندگی مشترک است، می‌توان آن را واکنش متقابل نامید که به خاطر یک هدف و یک علت علتی که همه انسان‌ها را در بر می‌گیرد- انجام می‌شود ■

طریق سازماندهی تلاش‌های فردی جهت منفعت گروه‌هاست.

■ گروه‌فد ضمن اشاره به جنبه‌های اقتصادی در سطح خرد، بر ویژگی‌های خاص اجتماعی تعاون تأکید کرده است.

برای تعاون، تعاریف زیر در منابع مختلف آورده است: ■ واژه تعاون را در اولین بار رابرت آون در مقابل رقابت به کار گرفت. سپس صاحب نظران و مصلحان اجتماعی این کلمه را با مفاهیم و کارکردهای متفاوتی به کار بستند، تاجایی که مقوله نهضت تعاونی و حتی تعاون گرایی در نظریه‌های اجتماعی و اقتصادی جایگاه ویژه‌ای یافت.

■ مفهوم اصلی تعاون، کار جمعی در راه هدف مشترک است.

■ از واژگان تعاون در معنای وسیع خود. معنای همکاری. کمک اشتراک مساعی در رفع نیازهای زندگی همگانی استفاده می‌شود.

■ تعاون از نظر لغوی انجام کار مشترک برای نیل به هدف معینی است.

■ تعاون، یک سیستم اجتماعی، اقتصادی و دموکراتیک است که هدفش ترقی دادن و پیشرفت جوامع از

ماده ۴۲ قانون بخش تعاونی) و با دستور جلسه «استماع گزارش بازرس در خصوص عملکرد هیأت مدیره» تشکیل شود، آیا همزمان می‌تواند نسبت به عزل هیأت مدیره نیز اقدام نماید؟

■ در مورد مجمع عمومی فوق العاده ماده ۴۲ قانون بخش تعاونی (موضوع رسیدگی به گزارش بازرس در مورد تخلفات هیأت مدیره) هر چند ممکن است نتیجه چنین مجمعی توافق اعضا بر برکناری هیأت مدیره باشد، اما بایستی تصمیمات مجمع با دستور جلسه مندرج در آگهی دعوت هماهنگ بوده و حقوق اطلاعی اعضا در این مورد حفظ شود. به عبارت دیگر، این حق اعضاء تعاونی است که بدانند مجمع عمومی (در شرف برگزاری)، چه موضوعاتی را در دست اقدام دارد تا چنانچه تمایل به شرکت در مجمع مذکور دارند بتوانند حق خود را اعمال کنند. بدیهی است ضرورت قید دستور جلسه در آگهی دعوت که در ماده ۲۷ قانون شرکت‌های تعاونی مصوب سال ۱۳۵۰ و ماده ۲ آیین‌نامه نحوه تشکیل مجامع عمومی (موضوع تبصره ۳ ماده ۳۳ قانون بخش تعاونی) و نیز در ماده ۱۰۰ لایحه اصلاحی قانون تجارت مصوب سال ۱۳۴۷ (در خصوص شرکت‌های سهامی) مورد تصریح قرار گرفته، مبتنی بر همین فلسفه است ■

پرسش و پاسخ‌های حقوقی تعاونی‌ها

درج آگهی دعوت مجمع در قسمت نیازمندی‌های روزنامه

□ مراد تبصره ۴ ماده ۲۶ قانون بخش تعاونی از «روزنامه کثیرالانتشار» کدام قسمت از روزنامه است و آیا امکان درج آگهی تشکیل مجامع عمومی در بخش نیازمندی‌های روزنامه وجود دارد؟

■ در خصوص معنای روزنامه کثیرالانتشار، مقررات همراهی وجود ندارد و به نظر می‌رسد بهترین مأخذ و مبنا برای تعیین قسمت روزنامه، مصوبه‌ای باشد که روزنامه کثیرالانتشار در آن تعیین گردیده است. در این مورد شایسته است ضمن معین نمودن روزنامه مربوط، بخش مورد نظر نیز تعیین تا از اطلاع اعضا اطمینان حاصل گردد. در خصوص درج آگهی در بخش نیازمندی‌ها نیز با توجه به اینکه قسمت مذکور جزئی از روزنامه است و عنوان روزنامه به آن بخش نیز صدق می‌کند بنابراین درج آگهی در آن (با اطلاع قبلی اعضا) امکانپذیر است.

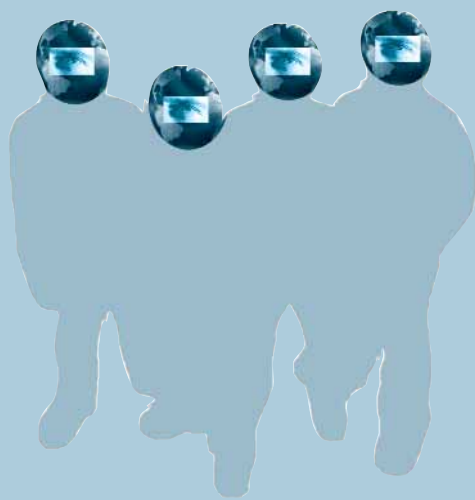
صلاحیت مجمع عمومی فوق العاده موضوع ماده ۴۲ قانون بخش تعاونی برای عزل هیأت مدیره

□ در صورتی که مجمع عمومی فوق العاده شرکتی بنا به تقاضای بازرس (براساس

از سال ۹۰ تاکنون، هفت کنفرانس در سطح وزرای تعاون تشکیل شده است. آخرین مورد این همایش‌ها (۲۰۰۷) نیز در مالزی برگزار گردید. در این کنفرانس‌ها، مطالب راهبردی متعددی پیرامون اصلاح قوانین تعاونی‌ها مورد بحث و بررسی قرار گرفت.

اولین کنفرانس وزرا نیز در سیدنی استرالیا (۱۹۹۰) با موضوع "راهبردهای مشترک تعاونی‌ها و دولت در جهت توسعه تعاونی‌ها در دهه ۹۰" برگزار شد. در کنفرانس جاکارتا (اندونزی) که به سال ۹۲ برگزار گردید، همان موضوع مورد بحث کنفرانس سیدنی، انتخاب و بر تسریع روند اصلاح قوانین تعاون تأکید داشت. به همین ترتیب، کنفرانس سوم نیز

کنفرانس‌های وزرای تعاون

در کلمبو (سریلانکا) به بحث و نتیجه‌گیری پیرامون موضوع مشابه پرداخت از کنفرانس چهارم به بعد تا کنفرانس هفتم، اصلاح قوانین تعاون، عمده‌ترین دستور کار و نگرانی اعضای به شمار می‌رفت. کنفرانس چهارم در تایلند (۱۹۹۵)، با موضوع "تعاونی‌ها در شرایط اجتماعی - اقتصادی متغیر" آغاز گردید و توصیه نمود که: "برای توسعه تعاونی‌های مستقل و مردم سالار، تدوین قوانین و مقررات مناسبی ضرورت دارد". در این کنفرانس، از دولت‌ها درخواست شد تا قوانین و مقررات لازم و منطبق با "بیانیه هویت ۱"، که از سوی اتحادیه بین‌المللی تعاون صادر شده بود، تهیه و تدوین نمایند. موضوع کنفرانس پنجم در پکن، حول دو مطلب ضروری به شرح زیر، جهت ایجاد شرایط مناسب برای تعاونی‌های در معرض اقتصادهای جهانی و آزاد، تمرکز داشت:

الف- ضرورت ایجاد و حفظ بسترهای قانونی و حقوقی.
ب- ضرورت تاسیس شکل جدیدی از تعاون و همکاری میان دولت و تعاونی‌ها.

در متن توصیه‌ها نیز مشخصاً به ایجاد پارامترهای مناسب برای تعریف و تبیین هویت و موجودیت قانونی (حقوقی) تشکلهای تعاونی تأکید شده بود. در کنفرانس نپال (کاتماندو) نیز به موضوع "تاسیس قوانین و مقررات موثر برای تعاونی‌ها در هزاره جدید" پرداخته شد و هفتمین کنفرانس سال ۲۰۰۴ هند با موضوع "تدوین قوانین و مقررات حمایتی در جهت رشد پایدار تعاونی‌ها" آغاز به کار کرد. بنابراین برای اولین بار، کنفرانس وزرای تعاون که در کاتماندو برگزار شد، اهمیت فرآیندهای مربوط به تسهیل روند انتخاب و اجرای قوانین و مقررات تعاونی‌ها در هزاره جدید را مورد تأکید قرار داد. علاوه بر آن، در این کنفرانس، چهار موضوع مفهومی و محتوایی به شرح زیر مورد بحث و بررسی واقع گردید:

الف- اصلاحات تعاونی به اندازه کافی مورد حمایت ساز و

کارهای قانونی قرار نگرفته، و همانطور که در اکثر کشورهای آسیایی و اقیانوسیه مشاهده شده، مشکلات و کاستی‌های قانونی خاصی در مسیر توسعه تعاونی‌ها دیده می‌شود. کنفرانس دهلی معتقد بود که علیرغم نیاز به قوانین مناسب برای فعالیت پایدار تعاونی‌ها، بهر حال این قوانین نیز شرایط مطلوب برای تعاونی‌ها را فراهم نمی‌کنند. بنابراین باید سیاست‌های خاصی برای توسعه تعاونی‌ها تهیه و تدوین شوند. ب- عدم حضور و ملاحظه تعاونی‌ها در چارچوب سیاست‌ها و برنامه‌های کلان دولت و سطوح تصمیم‌سازی دولت، منجر به فقدان هماهنگی میان وزارت با سازمان مسئول توسعه تعاونی‌ها و دیگر دستگاه‌های دولتی نظیر دارایی، کار،

بهبود نظام تعاون مد نظر قرار گرفت. ملاحظه این توصیه‌ها، منجر به تدوین دستورالعمل‌های مهمی گردید که در تهیه و اجرای بحث‌ها و دستور کارهای کنفرانس وزرا بکار گرفته شدند. توصیه مهم این کنفرانس، تسریع فرآیند قانونگذاری و اصلاح مقرراتی بود که منجر به تضمین استقلال بیشتر و خود مختاری تعاونی‌ها گردیده و به ایجاد بستر مناسب برای رشد متوازن و پایدار تعاونی‌ها در همه بخش‌های اقتصادی منتهی گشته و لذا توسعه اقتصادی اجتماعی مردم و کشور را رقم می‌زد. این کنفرانس، خصوصاً بر توصیه‌های زیر تأکید نمود:

الف- تدوین یک سیاست کلان دولتی، با مشورت جنبش تعاون، به منظور تسهیل رشد و توسعه موسسه‌های تعاونی رقابت پذیر، مردم سالار، مستقر در جامعه محلی و مستقل

ب- ایجاد هماهنگی میان قوانین و سیاست‌های مربوط به بخش تعاون

ج- تبیین و تعیین یک نقش یا وظیفه مناسب برای تعاونی‌ها در عرصه سیاست‌های دولتی و در ارتباط با بخش‌های مختلف اقتصادی، نظیر کشاورزی، اعتبارات، بانکداری و بیمه، تجارت و بازرگانی، کار و غیره

د- سازماندهی مجدد و تقویت تعاونی‌ها از طریق:

تقویت و توسعه سرمایه‌گذاری و تجهیز منابع

- ارتقاء سطح مدیریت تعاونی‌ها

- بکارگیری راهبردهای مناسب برای توسعه نیروی انسانی تعاونی‌ها

- تنوع بخش و گسترش فعالیت‌های صنفی

- روزآمد نمودن فن آوری‌ها در جهت بهبود کارآمدی و

اثر بخش خدمات، و

- یادگیری از تجربه‌ها، عملکردهای مطلوب و مدل‌های موفقیت‌آمیز رشد تعاونی‌ها در بخش‌های مختلف کشورهای حوزه آسیا و اقیانوسیه

ه- توانمندسازی تعاونی‌ها به منظور ایفاء وظایف بهتر

در توسعه بخش اجتماعی

و- ایجاد شرایط مناسب در متن قوانین و آئین‌نامه‌های

تعاونی‌ها به منظور افزایش کارایی در بدنه مدیریتی آنها

علاوه بر آن، کنفرانس مزبور، پیرامون برخی نگرانی‌ها و دغدغه‌های مهم تعاونی‌ها از جمله "شیوه‌های اجرائی مطلوب" و "جهانی‌سازی و فقر"، از دولت‌ها و تعاونی‌های آسیا و اقیانوسیه و سازمان‌های عضو اتحادیه بین‌المللی تعاون درخواست تشریح نظر و ارائه طریق برای تحقق مسائل زیر کرده است:

الف - تأکید ویژه بر مشارکت فزاینده زنان در جنبش‌ها و

فعالیت‌های تعاونی در همه سطوح در این خصوص، دولت‌ها و سامانه‌های تعاونی کشورها باید اعتبارات لازم برای

جمع‌آوری اطلاعات پراکنده جنسیتی، آموزش و پرورش زنان و جوانان را تأمین نمایند ■

کشاورزی، بازرگانی، صنعت و رفاه اجتماعی شده است.

ج- به علاوه، باید از نفوذ سازمان‌های چند جانبه و ابسته به ملل متحد، خصوصاً بانک توسعه کشاورزی (ADB)، بانک جهانی، صندوق بین‌المللی پول و غیره برای تضمین جریان مساعدت‌های بین‌المللی و چندجانبه در جهت توسعه و تعالی تعاونی‌ها، بهره‌برداری لازم به عمل آید.

د- ضروری است تا سازو کارهای مفید برای ایجاد تعامل و تبادل منظم میان تعاونی‌ها و دولت فراهم شود تا به ویژه تعاونی‌ها، بر اساس "بیانیه هویت تعاونی ۱" تحقق و موجودیت یابند. توصیه دیگر کنفرانس، ناظر بر لزوم پی‌ریزی یک مدل شبکه‌ای ۱ و پایلوت به منظور تعیین و سنجش کارایی یک قانون یا مقررات خاص در حفاظت از هویت تعاونی‌ها بود.

تا زمان تشکیل کنفرانس هفتم، ۱۹۳ مورد از توصیه‌های سازمان بین‌المللی کار (ILO)، پیرامون ارتقاء و

سامانه پیامک کوتاه وزارت تعاون برای ارتباط تعاونی‌ها

معاون تحقیقات آموزش و ترویج وزارت تعاون از راه‌اندازی سامانه پیامک کوتاه ۳۰۰۰۷۷ به عنوان پل ارتباطی مدیران ارشد وزارت تعاون و تعاونی‌ها خبر داد و گفت: به زودی تلفن گویا ۳ رقمی نیز راه‌اندازی می‌شود. وی گفت: در سال جاری با راه‌اندازی سامانه پیامک کوتاه شماره ۳۰۰۰۷۷ ارتباط دو سویه‌ای بین مدیران ارشد وزارت تعاون و مدیران تعاونی‌های مختلف برقرار شده که از طریق آن می‌توان در مناسبت‌های مختلف برای مدیران تعاونی‌ها اطلاعات ارسال نمود ■

صاحب امتیاز: وزارت تعاون

مدیر مسئول: دکتر غلامحسین حسینی نیا

دبیر تحریریه: مسعود جورابلو

نشانی: میدان تختی، وزارت تعاون، طبقه چهارم،

معاونت تحقیقات، آموزش و ترویج

تلفن: ۸۸۵۲۰۹۰